Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ» Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка» Освітня програма – «Економіка»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	Обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладачів 	**Задорожна Руслана Павлівна** **Посада:** доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності **Вчене звання:** доцент **Науковий ступінь:** кандидат економічних наук **Робоче місце:** навчальний корпус № 4 (пл. Соборна, 8/1), 115 ауд. (кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності). **E-mail:** ruslana.zadorozhna@btsau.edu.ua
Опис дисципліни	Курс «Статистика ринку товарів і послуг» у поєднанні з іншими економічними дисциплінами сприяє підготовці фахівців економічного профілю, які володіють методами кількісного і якісного аналізу масових соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються в ринковій економіці. Статистика ринку товарів і послуг вивчає ринкові відносини, що виявляються у великій кількості актів купівлі-продажу і є дисципліною вибіркової частини професійної підготовки бакалавра зі спеціальності «Економіка». Курс статистики ринку товарів і послуг передбачає набуття здобувачами вищої освіти знань та навичок щодо збирання та узагальнення статистичної інформації ринкового характеру; застосування статистичних методів аналізу різноманітних аспектів функціонування ринкової економіки на мезорівні (на ринках окремих товарів та послуг). Важливе місце у курсі приділяється оволодінню студентами

<table>
<tr><td></td><td>компетентностями щодо розрахунку аналітичних показників, формулювання обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій за результатами проведеного аналізу, подання їх у вигляді експрес-доповідей та аналітичних записок з метою використання в управлінні, комерційній діяльності тощо.</td></tr>
<tr><td>Передумови для вивчення дисципліни</td><td>Вибіркова навчальна дисципліна «Статистика ринку товарів і послуг» базується на знаннях таких дисциплін, як «Статистика», «Економічна теорія», «Мікро- та макроекономіка», «Маркетинг», «Теорія галузевих ринків», «Економетрика».</td></tr>
<tr><td>Мета вивчення дисципліни</td><td>Метою вивчення дисципліни «Статистика ринку товарів і послуг» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок використання статистичних методів при роботі з економічними даними про масові явища і процеси, які відбуваються на ринку товарів і послуг та можуть бути кількісно оцінені.</td></tr>
<tr><td>Організація навчання обсяг дисципліни</td><td>
<table>
<tr><td rowspan="2">Види занять</td><td colspan="2">Загальна кількість годин</td></tr>
<tr><td>денна</td><td>заочна</td></tr>
<tr><td>Лекції</td><td>28</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Практичні/лабораторні</td><td>28</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td><td>64</td><td>108</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Формат дисципліни</td><td>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</td></tr>
<tr><td>Очікувані результати навчання</td><td>РН 5.1. Знати методологічні основи статистики ринку товарів і послуг.
РН 5.2. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) як учасниками ринків товарів і послуг.
РН 5.3. Аналізувати функціонування національної економіки на макро- та мезорівні.
РН 6.1. Знати методологічні засади проведення статистичного спостереження очікувань підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності та здійснювати аналіз тенденцій їх динаміки
РН 6.2. Здійснювати сегментування ринку, визначати його місткість та концентрацію, оцінювати структурні зрушення в пропозиції товарів та послуг.
РН 6.3. Оцінювати кон’юнктуру ринків товарів та послуг та прогнозувати її стан.
РН 6.4. Вміти формулювати висновки та готувати експрес-доповіді і практичні рекомендації за результатами проведеного статистичного аналізу для прийняття управлінських рішень фахівцями і нефахівцями у сфері економічної діяльності.
РН 10.1. Виконувати статистичний аналіз ринкових цін, інфляційних процесів, кон’юнктури товарних ринків та діяльності їх учасників.
РН 10.2. Аналізувати динамічні та просторові закономірності функціонування ринків послуг.
РН 10.3. Виявляти тенденції зовнішньої торгівлі товарами та</td></tr>
</table>

	послугами. РН 13.1. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології для збирання, узагальнення та аналізу статистичних даних щодо функціонування суб'єктів господарювання на ринках товарів та послуг. РН 13.2. Забезпечувати візуалізацію статистичних даних щодо функціонування ринків товарів та послуг та будувати прогнозні моделі їх розвитку за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, зокрема, засобами MS Excel. РН 16.1. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку та аналіз офіційної статистичної інформації та інформації державних регуляторів щодо діяльності суб'єктів господарювання на ринках товарів і послуг. РН 16.2. Вміти забезпечити отримання інформації з відкритих джерел, зокрема, з мережі Інтернет, щодо формування попиту та пропозиції на ринках товарів і послуг. РН 16.3. Вміти правильно інтерпретувати інформацію, отриману за результатами статистичного аналізу ситуації на товарних ринках та ринках фінансових послуг на підставі застосування індикаторів, що оцінюють їх стан та динаміку.
Структура курсу	*Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади статистичного вивчення ринків товарів і послуг* Тема 1.1. Методологічні основи статистики ринку товарів і послуг Тема 1.2. Статистика макроекономічного попиту і макроекономічної пропозиції товарів і послуг Тема 1.3. Статистика макроекономічного попиту на гроші і макроекономічної їх пропозиції *Змістовий модуль 2. Статистичне вивчення товарних ринків* Тема 2.1. Статистика ринкових цін Тема 2.2. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки покупців Тема 2.3. Статистичне вивчення структури, поведінки і результату поведінки продавців Тема 2.4. Статистичне оцінювання кон'юнктури товарного ринку *Змістовий модуль 3. Статистичне вивчення функціонування ринків послуг та зовнішньоторговельних операцій* Тема 3.1. Статистичне вивчення ринку страхових послуг Тема 3.2. Статистичне вивчення ринку банківських послуг Тема 3.3. Статистичне вивчення послуг на ринку цінних паперів Тема 3.4. Статистика зовнішньої торгівлі товарами та послугами
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних даних, звітних даних суб'єктів господарювання та умовних даних. Обчислення здійснюються за допомогою Microsoft Excel. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.

Технічне та програмне забезпечення (за потреби)	*Наочні засоби:* 1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, 2. Методичні вказівки до виконання розрахункових завдань, 3. Інформаційні ресурси професійного спрямування. *Технічні засоби:* 1. Мультимедійний проектор Acer x1223, 2. Комп'ютери Intel, 3. Комп'ютери Celeron D – 2,4 GHz, 4. Акустична система Microlab FC330, 5. Комп'ютерні спеціалізовані столи, 6. IP камери для контролювання проведення іспитів, 7. Програмне забезпечення MS Windows, MS Office, 8. Система дистанційного навчання Moodle.
Політика	**Політика щодо академічної доброчесності:** очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями, розрахунками чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. **Політика щодо відвідування занять:** очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. **Політика щодо дедлайнів і перескладання**: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. **Політика щодо виконання завдань**: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. **Політика оцінювання:** засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).
Рекомендовані джерела інформації	**Базова література** 1. Статистика ринків: Підруч. для вищ. навч. закл. / ДАСОА Держкомстату України; наук. ред. Н.О. Парфенцевої. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2007. 863 с. 2. Підгорний А.З., Самотоєнкова О.В. Статистика ринків: Навчальний посібник. Одеса: 2014. 408 с. 3. Рождєственська Л. Г. Статистика ринку товарів і послуг: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 419 с. 4. Статистика ринків / [Манцуров І. Г., Бараник З. П., Головач А. В. та ін.]; за заг. ред. І.Г. Манцурова. К. : КНЕУ, 2010. 498 с. 5. Статистика ринків : практикум / І.Г. Манцуров, З.П. Бараник, А.В. Головач та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І.Г. Манцурова. К. : КНЕУ, 2010. 498 с. 6. Іванова Л. О. Кон'юнктура ринків : навч. посібник / Іванова Л. О., Музика О. М. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. 447 с.